

Kako do zdravega in bogatega pridelka?

Rastlinske bolezni lahko močno vplivajo na pridelek sadja in zelenjave. Bolezni se največkrat pokažejo v obliki pegavosti, plesni, pepelastih plesni in rje, ki so glivičnega izvora. Včasih lahko opazimo tudi simptome virusov.

Celoten članek:

<http://zelenisvet.com/kako-zdravega-bogatega-pridelka/>

Hibridi so bolj odporni, cepljene sadike bolje črpajo vodo in hranila

Hibridi so bolj odporni, to boste kmalu spoznali tudi v domačem vrtu. Sadike iste sorte paradižnika, ki jih kupite v trgovini so bolj odporne od sadik, ki ste jih vzgojili iz lastnega semena.

Cepljene sadike praviloma niso bolj odporne, zato jih ne sadite zaradi večje odpornosti, ampak večjega pridelka. To velja predvsem za domače sadike. Cepljene plodovke so manj občutljive na mrzla, mokra, kislila tla, sposobne so tudi bolje črpati vodo in hranila. Če sadite hibride pridelka v poizkusih ne presega cepljenih sadik.

Izbirajte odporne in tolerantne rastline

Ob izboru posameznih vrtnin izberite tiste, ki so bolj odporne na bolezni. Pojem odpornost pomeni, da vrtnina ali sadje ob okužbi z boleznijo ne utrpí večjih posledic. Tolerantnost na bolezni pa se odraža tako, da rastlina pride v stiku z boleznijo in kljub infekciji brez težav preživi.

Več o posameznih lastnostih lahko povprašate drevničarje in vrtnarje, ki se ukvarjajo s proizvodnjo sadik. V pomoč vam bodo tudi izkušeni trgovci, ki so v stalnem stiku s proizvajalci sadja, zelenjave in poznajo njihove težave.

Kupujte sadike brez bolezni in težav

Ob nakupu sadik bodite pozorni na znake bolezni. **Na solati lahko že ob nakupu kupite tudi solatno plesen, zato pogledajte na spodnjo stran listov, kjer se lahko nahajajo znaki bele plesnive prevleke.** Takih sadik nikoli ne sadimo v domač vrt, raje počakajmo novo pošiljko vrtnin ali si vzgojimo lastne sadike.

Ob nakupu sadik je treba preveriti tudi korenine, ki morajo biti bele in ne kažejo znakov gnilobe, prekomerne ali šibke obraščenosti. Nikoli ne kupujte tudi sadik paradižnika, paprike in drugih plodovk, ki imajo že vidne plodove in cvetove.

Izbira prostora in dobri sosedje

Zelenjavni vrt naj bo odmaknjen od sadovnjaka, da ne senčimo vrta, tako preprečimo tudi zanašanje škropiv na zelenjavni vrt. Za zelenjavni vrt izberemo sončne lege, vrt naj ne bo preveč oddaljen, tako, da prihranite na času in uživate dnevno svežo zelenjavo.

Ob sadnem drevju lahko sadite tudi nekatere vrtnine in zelišča. Pod drevjem se bo dobro počutil česen, hkrati pa bo preganjal voluharja. Česen sajen med jagode bo ščitil jagode tudi pred pepelasto plesnijo. Tudi ribez bo ob sosedstvu pelina manj dovzeten za pojav ribezove rje.

S pravilno razdaljo sajenja do zdravega in bogatega pridelka

Pregosto sajenje v zelenjavnem vrtu pomeni tudi večje tveganje za pojav bolezni. Če paradižnik sadimo na razdaljo 70 cm med rastlinami, je manj verjetnosti za razvoj krompirjeve plesni, zaradi katere smo že sredi poletja lahko ob pridelek paradižnika.

Sadik ne sadimo pregosto, bolje je, da jih razredčite in ohranite pridelek, vmesni prostor pa izkoristite za solato ali kolerabico. Bazilika, meta in kamilice kot sosednje rastline pa dodatno pomagajo pri obrambi rastlin pred težavami. Ob robu gredice so vedno dobrodošle tudi žametnice, ognjič in kapucinke.

Zastirka je vedno koristna

Zastirke preprečujejo direkten kontakt vrtnine s tlemi, tako bistveno zmanjšajo možnosti za okužbe z boleznimi. Slama je odlična zastirka za jagode, ker preprečuje gnitje plodov, zadržuje vlago v tleh, zaustavlja rast plevela.

Tudi zastirka iz posušene trave, ki jo je poleti v izobilju, pod paradižnikom pomaga, da se ne okuži s paradižnikovo plesnijo, ki se lahko nahaja v tleh in jo dež prenese na spodnje liste.

Kako prepoznamo in ukrepamo v primeru virusov

Viruse prepoznamo po nenavadnih deformacijah, listi ali listne žile lahko spremenijo barvo. Če na fižolu, krompirju, solati opazimo mozaične pege je rastlina lahko okužena z virusom. **Take rastline takoj izločimo iz nasada.**

Znake virusa zvijanja listov na krompirju pogosto zamenjujemo s posledicami suše. Razlika je v tem, da se listi v času suše po dežju zravnajo, ob zvijanju zaradi prisotnosti virusa pa ostanejo nespremenjeni.

Okoli vrta odstranite tudi plevela, saj so lahko gostitelji bolezni, ki prehajajo na kulturne rastline. Virusi se širijo z rezjo gomoljev, dotikanjem, drgnjenjem bolnih in zdravih rastlinskih listov, raznašajo jih tudi listne uši, ki se poleti naselijo na krompirju.

Za varstvo v domačem vrtu uporabljajte ekološka sredstva

V domačem vrtu za varstvo rastlin uporabljamo **ekološka sredstva**. Z njimi rastline varujemo pred pojavom bolezni. Če se škrlup, plesni, rje, pegavosti že močno izrazijo jih običajno ne moremo več ustaviti. Ob prvih znakih bolezni odstranimo obolele dele.

Celoten članek:

<http://zelenisvet.com/kako-zdravega-bogatega-pridelka/>

© Zeleni svet